

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải Đệ Tử Quy

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh Cư Sĩ

Bài 100

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đã kết thúc Chánh văn 5-2: “Thân sở ố, cần vi khứ” (là Cha mẹ ghét, cần thận bỏ). Trước khi bước sang chánh văn mới, chúng ta sẽ cùng nhau ôn lại Chánh văn 5.2. này. Chánh văn này có 4 nội dung:

- 1. Không giao du với bạn xấu*
- 2. Trừ bỏ những thói quen xấu*
- 3. Trừ bỏ những “tập tánh” xấu*
- 4. Nuôi dưỡng thói quen tốt, sửa bỏ thói quen xấu cho trẻ ngay từ nhỏ*

Chúng ta bắt đầu ôn tập nội dung thứ nhất:

1. Không giao du với bạn xấu

Bạn muốn con bạn không giao du với bạn xấu thì bạn phải làm sao? Ngăn chặn con, không cho tiếp xúc với bạn xấu. Bằng cách nào?

Thứ nhất: Nâng cao năng lực chọn bạn của con

Vậy liệu bạn có thể kê cận con 24/24 để ngăn chặn nó không? Cho nên bạn phải nâng cao năng lực chọn bạn của con, để nó tự biết người nào tốt thì nó thân cận, còn người nào xấu thì nó phải rời xa.

Thứ hai: Vậy thì tiêu chí bạn tốt là gì? Là xem người đó có làm giống Đệ Tử Quy hay không.

Chúng ta chuyển sang nội dung thứ hai:

2. Trừ bỏ những thói quen xấu:

Đó là cờ bạc, rượu chè, hút sách, và háo sắc

3. Trừ bỏ những “tập tánh” xấu:

Đó là kiêu, xa, dâm, và dật.

Tại sao Tiến sĩ Thái lại phải tách thành 2, là: thói quen xấu và tập tánh xấu? Tập tánh xấu là con người ai sinh ra cũng có. Còn thói quen xấu không phải là ai cũng có, mà là do chịu ảnh hưởng từ hoàn cảnh môi trường bên ngoài.

Từ phân biệt đó, bạn sẽ có liệu pháp để dạy con. Ví dụ đối với tập tánh xấu của con chẳng hạn, bạn phải chấp nhận nó và bạn phải dạy bảo nó. Còn thói quen xấu thì bạn lại phải phòng ngừa những ảnh hưởng tác động xấu đến con, đó là phải tạo một môi trường hoàn cảnh tốt cho con. Như tấm gương của Mạnh Mẫu, mẹ Mạnh Tử đấy ạ, ba lần chuyển nhà.

Chúng ta bắt đầu tập tánh xấu:

Thứ nhất: “Kiêu” (có nghĩa là Kiêu mạn)

Tác hại của kiêu mạn là gì?

- 1- Kiêu mạn khiến học vấn không thể tiến bộ, chỉ có tụt lùi*
- 2- Kiêu mạn đoạn nhân duyên gặp quý nhân*

Vậy làm thế nào để đoạn trừ kiêu mạn cho trẻ?

Trong Chương II - “Xuất tắc đệ” (hay Lễ độ và khiêm nhường) Tiến sĩ Thái sẽ giảng cho chúng ta nghe sau. Trước đây, tôi kiêu mạn rất nhiều. Sau khi được học Đệ Tử Quy và nghe pháp của Hòa Thượng, tôi mới nhận ra kiêu mạn là tập tánh rất nguy hại cho việc thành tựu của mình. Nên nhiều lúc tôi cứ ngồi nghĩ mãi, làm thế nào để diệt trừ được kiêu mạn đây? Rất nhiều câu của cổ Thánh tiên Hiền, tôi nghe xong nhưng nó cứ trôi đi đâu, chắc là mình nghiệp chướng nặng quá. Mãi đến lúc tôi nghe đến câu này của Warren Buffett, tôi bất chợt tỉnh ngộ:

“Theo ông, để chống lại những tác hại xấu của sự kiêu ngạo về trí tuệ thì bạn phải trực tiếp đối mặt với nó. Hay nói cách khác, bạn phải chấp nhận rằng

bản thân không hiểu biết quá nhiều như mình nghĩ. Để từ đó bạn có thể dễ dàng lắng nghe và tiếp thu những ý kiến của người khác. Nói một cách ẩn dụ, bạn hãy coi mình như một con cá nhỏ trong cái ao lớn vĩ đại của cuộc đời.

Đôi khi, bạn sẽ học được những bài học từ những người trẻ, ít kinh nghiệm hơn, nhưng họ lại có một góc nhìn rất khác về sự việc. Việc lắng nghe mọi người cũng giúp cho bạn học được nhiều bài học đắt giá để tiến gần hơn tới cánh cửa của thành công. (Đoạn này là tôi trích trong bài “Có một thứ "duy nhất" ngăn trở bạn đạt đến thành công - tác giả Trí Dũng – theo INC)

Trong gia đình, mỗi khi các con tôi góp ý cho tôi, tôi không còn coi thường chúng nữa, và bắt đầu lắng nghe một cách thật sự.

Thói quen xấu:

Thứ hai: “Xa” (có nghĩa là Xa xỉ)

Làm thế nào để trẻ không xa xỉ?

Ngay từ nhỏ...

- 1- Cha mẹ phải không được đưa trẻ **con** đến chốn ăn uống xa hoa;*
- Thứ 2- Mẹ ngày thường không được trang điểm lộng lẫy;*

Thói quen xấu...

Thứ ba, là: “Dâm” (tức là Thường đắm vào thú vui nào đó)

Vậy muốn đoạn trừ những cái thú ham vui chơi này của trẻ thì phải làm sao?

- 1- Cha mẹ cần phải hạn chế và kiểm soát trẻ nhỏ với những thú vui chơi*
- 2- Hướng trẻ vào niềm vui cầu học vấn*

Thói quen xấu:

Thứ tư: “Dật” (là Chơi bời lêu lổng)

Một là: Lợi ích của việc chăm chỉ cần cù

- 1- Biết tri ân, cảm ân*

- 2- Thân thể khoẻ mạnh
- 3- Tích lũy kinh nghiệm
- 4- Tăng thêm ý chí
- 5- Mọi quan hệ xã hội sẽ tốt

Hai là: Tác hại của việc lười lao động

- 1- Mọi quan hệ xã hội không tốt
- 2- Cuộc sống không thể tự lập

Nội dung thứ tư:

4. Nuôi dưỡng thói quen tốt, sửa chữa thói quen xấu cho trẻ từ nhỏ

Warren Buffett, Ông cho rằng bằng cách khắc phục những thói quen xấu, bạn có thể vận dụng và làm chủ được hết tiềm năng trong con người của bạn. Sợi dây của thói quen quá yếu để có thể cảm nhận được nó.

[Đấy ạ, không hề nhận ra là mình xấu, thậm chí rất xấu, mà vẫn tưởng mình tốt.]

Ông lại nói tiếp: “Cho đến khi chúng quá mạnh để bị phá vỡ”. Vâng ạ, cho đến khi bạn nhận ra rằng mình rất xấu, rất muốn sửa chữa, như chúng ta hiện nay chẳng hạn. Nhưng lúc này thì chúng đã quá mạnh để có thể phá vỡ hay sửa chữa nó. Cho nên lúc này chúng ta cần phải rất nỗ lực và kiên trì thì mới có thể phá vỡ hay sửa chữa được nó.

Chúng ta kết thúc phần ôn tập ở đây. Bây giờ Chúng ta sẽ chuyển sang:

Chánh văn 5.3: "Thân hữu thương, di thân ưu", là “Thân bị thương, cha mẹ lo”]

Thân thể không được tốt, thân thể bị thương rồi sẽ làm cho cha mẹ lo lắng rất nhiều.

[Chánh văn này có 2 nội dung:

- 1. Làm thế nào để thân thể khoẻ mạnh?
- 2. Giữ gìn thân thể không được hủy thương

Chúng ta bắt đầu học nội dung thứ nhất.

1. Làm thế nào để thân thể được khỏe mạnh?

Có 3 ý:

Thứ nhất: Ăn uống phải cẩn thận, lành mạnh

Thứ 2: Mặc quần áo thời thời phải chú ý sự ấm lạnh

Thứ 3: Cuộc sống phải có quy củ, giờ giấc

Tôi thấy thầy Thái nói đúng lắm. Bởi vì tôi cứ nghiệm từ tôi ra là khi nào tôi lo cho các con tôi, thì đều trúng vào ba điểm này của thầy Thái nói, ăn, mặc và giờ giấc.]

Thứ nhất: Ăn uống phải cẩn thận, lành mạnh.

Hôm qua chúng ta đã nhắc đến “bệnh từ miệng mà vào”. Cho nên đối với việc ăn uống chúng ta phải rất cẩn thận. Phải ăn uống cho lành mạnh để cha mẹ không phải lo lắng.

[Các thức ăn mà thầy đã dặn là những thứ đồ làm sẵn, không có nên. Thì đây ui dôi ôi bim bim. Thậm chí mê quá còn đặt tên con là Bim, là bởi vì ăn bim bim suốt. Toàn những cái thứ gọi là độc hại cả. Đây về thức ăn.]

Thứ hai: Mặc quần áo thời thời cũng phải chú ý ấm lạnh

[Lúc nào các con tôi ở nhà, các cháu tôi ở nhà tôi bảo tại sao lại mặc cho con cái áo hở cổ thế này. Nó ho thì sao? Con trai, con gái, con dâu, con rể đi ra đường tôi bảo: “Sao mặc thế này không đủ ấm”. Trong nhà tôi cứ thấy các con tôi là đi chân đất khi trời lạnh là tôi bảo “không được”. Cho nên tôi bảo: “Sao thầy Thái nói đúng thế?”]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Ngoài việc ăn ra còn những chi tiết khác trong cuộc sống cũng phải quan tâm nhiều hơn đến thân thể. Ví dụ, giữa mùa xuân và mùa thu, khi nhiệt độ không khí thay đổi rất lớn, phải nhớ nên mặc thêm quần áo.

Lúc tôi đang dạy học, rất nhiều học sinh trời lạnh nên đã không cần mặc quần áo thêm vào. Vậy mà họ còn mặc quần áo như thế nào? Mặc mỗi một chiếc áo ngắn tay, cậu ta đứng là không sợ lạnh. Lúc đó tôi thường nói với cậu ta:

- Em mặc thêm quần áo vào.

[Đấy. Để cho thầy giáo phải nhắc.]

Tiếp đó, tôi lại nói:

- Nếu như em bị cảm lạnh rồi ai sẽ chăm sóc em?

Cậu ta suy nghĩ rồi nói:

- Ba mẹ chăm sóc.

Tôi nói:

- Đúng rồi, nếu như em mắc bệnh rồi, mà bản thân tự chăm sóc cho mình, thầy sẽ không nói làm gì. *[Đấy nếu tự bản thân chăm sóc được cho mình]* Nhưng đằng này em vừa ngã bệnh đã làm cho người nhà vất vả. Cho nên em phải có trách nhiệm làm cho bản thân không sinh bệnh. Em xem, em vừa bị bệnh thì mẹ em đã phải xin nghỉ làm. Còn phải chạy xe máy chở em đi bác sĩ khám. Rồi lại đưa em về nhà. Hơn nữa, không chỉ bận rộn như vậy, mẹ đi làm ở công ty tâm có yên hay không? Không thể an tâm được.

Cho nên thời thời khắc khắc phải chú ý đến sự ẩm lạnh, đừng để thân thể bị cảm. Ví dụ như chúng ta đang vận động, đang leo núi sẽ ra rất nhiều mồ hôi. Cho nên lúc đang vận động cũng nhớ cầm theo khăn bông, cầm theo quần áo khô. Lúc chúng ta quan tâm những chi tiết nhỏ này cũng có thể chăm sóc bản thân, vậy là cha mẹ quý vị sẽ ngày càng yên tâm hơn về quý vị rồi.

Rất nhiều người trẻ tuổi, thanh thiếu niên họ nói:

- Cha mẹ tôi làm sao mà quản tôi nhiều thế?

Tôi liền hỏi ngược lại họ:

- Vì sao cha mẹ quý vị phải quản quý vị nhiều? Đương nhiên là vì quý vị có nhiều lần hành vi không thể làm cho cha mẹ yên tâm được. Nếu như quý vị đều có thể thực sự chăm sóc bản thân tốt, cha mẹ sẽ yên tâm về quý vị. Vậy là quý vị có thể đạt được tự do thực sự.

[Chăm được cho bản thân thì ai cần nhắc làm gì nữa. Tôi cũng mong để tôi đi niệm Phật, với tôi đi làm Pháp chứ. Tôi muốn để chạy theo kèo kéo ra hết con với cháu để làm cái gì? Nhưng mà thứ nhất nếu các bạn ốm thì là phải mất công chăm sóc các bạn đã đành, thời gian làm Pháp cũng không được nữa, mà các bạn cũng rất khổ.]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Còn nếu như quý vị rất nhiều việc đều không biết tự chăm sóc bản thân, cha mẹ lại không nhắc nhở quý vị, vậy không phải là cha mẹ chưa làm tròn trách nhiệm của mình sao? Cho nên, quý vị phải hiểu được tấm lòng của cha mẹ, từ đó mà làm cho bản thân mình hiểu nhiều chuyện hơn một chút. Như vậy quý vị mới có thể thực sự tự do làm cho cha mẹ yên tâm.

[Tiếp tục.]

Thứ ba là: Cuộc sống phải có quy củ, giờ giấc.

Cuộc sống cũng cần có quy luật, không nên thường thức đêm. Một đêm phải mất mấy ngày mới bù được, có khi vài ngày mới bù được.

[Ôi dôi ôi, đây thì suốt ngày, ông bà tối nào cũng thế, đóng tai lên nghe. Nào là cửa sổ ở trên phòng Hằng nó vẫn sáng, chắc là chúng nó vẫn đang làm việc, bây giờ đã đến 1 giờ sáng rồi. Lần này đang dịch nên vợ chồng nhà Hằng ở đây hết. Rồi là ở chỗ phòng Trung cũng thế, là phải chạy sang để ghé ghé tai vào đây xem hình như con bé nó khóc hay là gì gì, hay là làm sao nhà nó vẫn thấy sáng đèn.]

Chúng ta luôn quan tâm đến việc ăn uống, quan tâm đến cuộc sống có quy củ, làm cho thân thể của mình có thể có sự điều dưỡng tốt nhất.

[Các bạn luôn luôn làm cho cha mẹ không yên tâm. Cứ tu mãi hì hà hì hục. Đấy, vừa nói đấy, chôn từ con kiến trở đi, thế rồi người ở cơ quan nhờ, xông ra giúp hết, giúp hết mọi người. Nhưng mà các bạn quên mất rằng cái mà để làm cho cha mẹ hoan hỷ thì các bạn không làm được, thì các bạn mất điểm rất nhiều. Việc thiện đầu tiên "bách thiện hiếu vi tiên" - là hiếu với cha mẹ đi, hiếu từ những cái việc này đi. Đây Thánh dạy đây, không làm, thế thì cứ chạy đi ra bên ngoài làm bao nhiêu việc, thì sao bảo:]

- Con cứ làm sao ý...

*Mà có riêng thì người nhà tôi **đâu**, các bạn cũng thấy là cứ họa đến, mà phước chả thấy đâu. Là **vì** quên mất từ những cái điều này.*

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Một đứa trẻ bị cảm lạnh. Trong nhật ký nó có viết một dòng. Nó nói: "Tôi bị cảm lạnh rồi, tôi rất buồn, không phải vì tôi cảm cúm khó chịu, mà vì cảm cúm

là bất hiếu". [Đấy, khi nào bạn tự quán sát được như thế, thì bạn dạy con bạn được như thế.]

Quý vị xem, trẻ em chúng tiếp thu sự giáo dục của Đệ Tử Quy, chúng đối diện với rất nhiều sự việc, năng lực quán chiếu, năng lực tự phản tỉnh của chúng, thì sẽ khác với những đứa trẻ thông thường khác.

[Đấy, bây giờ đến đoạn này nhé.

Nội dung thứ hai:]

2. Thân thể không được hủy thương

Trong Hiếu Kinh mục “Khai **tông** minh nghĩa chương” cũng cho chúng ta một lời dạy rất là quan trọng, là: “*Thân thể, tóc, da nhận từ cha mẹ không dám hủy thương, hiếu bắt đầu từ đó*” (Thân thể pháp phu, thụ chi phụ mẫu, bất can hủy thương, hiếu chi thủy dã).

[Người xưa nói đến Tăng Sâm, ông bị bệnh, ông sắp chết, ông bắt học trò của ông là lật hết, giở hết chân tay với người tôi ra xem có bị thiếu bộ phận nào không. Bởi vì nếu thiếu một bộ phận tức là bất hiếu với cha mẹ.

Vì ngày xưa có một cái luật gọi là Lục Hình. Lục Hình là 6 cái hình phạt, nặng nhất là chặt đầu, chặt tay, chặt chân, xẻo mũi, cắt tai, thiến. Bây giờ sắp chết rồi, sắp xả bỏ bảo thân rồi, xem cả một đời này mình có thực hiện được đúng những lời như là thầy mình dạy không, là “Thân thể này không được hủy thương”. Ông phải bảo học trò là giở người ông lên xem, xem có thiếu cái gì không. Không thiếu cái gì lúc ấy mới yên tâm mà nhắm mắt là mình đã tròn đạo hiếu.

Thời xưa có nói đến Tư Mã Thiên. Ông viết ra cái cuốn “Tư Mã Thiên Sử Ký”, là một cái cuốn nói về sử của Trung Quốc là nổi tiếng. Ông vốn là được Hán Vũ Đế rất là trọng dụng. Thế thì cũng có một lần ông bênh vực cho Lý Lăng - là một vị tướng. Bởi vì là Hán Vũ Đế thì nói là cái dòng họ Lý này là phản. Thế nhưng ông biết Lý Lăng là người tốt thì ông bênh vực. Cuối cùng Hán Vũ Đế giận quá bảo phải thiến. Ông biết được rằng khi ông chịu cái hình phạt này là vô cùng nhục nhã rồi, bất hiếu với cha mẹ rồi. Cho nên ông bảo chỉ cố làm sao cho những cái ngày tháng còn lại ông bù lại là tu phước, viết được xong cái cuốn gọi “Tư Mã Thiên Sử Ký” hoàn thành.

Người ngày xưa thì như thế. Bây giờ các bạn tha hồ hủy thương thân thể.

Năm 2017 có một nghiên cứu ở bên cái trường của Thành Phố Hồ Chí Minh, nghiên cứu trên 1000 trường hợp trẻ em, thì có 280 trẻ em là tự hủy thương thân thể mình. Cắt tóc này, rồi là cào cấu thân thể, thậm chí là khắc vào thân thể nữa này. Thế mới sợ chứ. Rồi làm rất là nhiều thứ khác. Thế thì vì sao mà lại làm như thế? Bởi vì chúng ta đã quên mất cái giáo dục của Nho Giáo từ lâu rồi.

Cho nên người xưa vì sao họ thành Thánh? Bạn thấy không, tất cả các học trò của Khổng Tử đều có chữ Tử ở đằng sau, đều là thầy của thiên hạ cả. Đây, Tử Cống này, Tử Lộ này, rồi Tăng Sâm - chính là Tăng Tử. Và như Hòa Thượng nói thì các vị ấy đều Bồ Tát rồi đấy. Cho nên họ cẩn thận từng tí một lời dạy của Cổ Thánh Tiên Hiền, không dám vi phạm.

Bạn có muốn nhỏ là gia đình bạn hạnh phúc, bạn hạnh phúc không? Xong lớn là đến xã hội an định, rồi lớn nữa là bạn Liễu Sinh Tử Thoát Luân Hồi không? Bạn phải nhớ những câu như này. Những câu li ti như này mà bạn không thể làm được, thì bạn còn làm được cái gì nữa?

Thế rồi lại có một số thanh niên lại bảo là "Ờ, bây giờ tôi học, là thân thể tóc da là nhận từ cha mẹ không dám hủy thương", thế bảo thôi không cắt tóc nữa. Đây sự thật ă. Đàn ông thì coi như để tóc dài bù xù, chấy rận đầy đầu, bảo là thôi không cắt tóc nữa. Thế là đây là gọi là "Y văn giải nghĩa", thì gọi là "Tam Thế Phật hàm oan".

Trong cái bài mà tổng kết lại để làm sao cho bạn tu phước nhanh nhất, thì cái câu đầu tiên, thứ nhất tôi có chia sẻ với các bạn là tích tiểu thành đại, gọi là kiến tha lâu đầy tổ. Mình cứ chờ đến việc to, việc lớn, vội làm gì. Cứ khi nào có một cái việc thiện đến, mà việc thiện đây tức là bạn thực hiện đúng Đệ Tử Quy nhà, vì chúng ta đang học lớp 1 mà, thì bạn làm luôn. Thế là bạn ghi danh bỏ được cái hạt giống bỏ vào bị, cất đi, hạt giống phước. Cho nên từ cái việc giữ gìn thân thể của mình cũng là tu phước, vì giúp cho cha mẹ không còn lo lắng gì nữa.

Chúng ta sẽ tiếp tục.]

Chánh văn 5.4: **“Đức hữu thương, di thân tu”**, tức là **“Đức hạnh kém, cha mẹ tủi”**.

[Chánh văn này có 4 ý như sau:

1. Giữ gìn đạo đức để cha mẹ được an vui

2. “Lập thân hành đạo” để cha mẹ vẻ vang
3. Cha mẹ cũng phải giữ gìn thanh danh
4. Dạy trẻ từ nhỏ không ái mộ hư vinh

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

1. Giữ gìn đạo đức để cha mẹ được yên vui

[An vui đã.]

Lúc đạo đức chúng ta tổn thương, sẽ khiến cha mẹ bị nhục nhã, sẽ làm cho người nhà xấu hổ, thậm chí làm cho dân tộc, nước nhà bị sỉ nhục.

[Khi mà đạo đức kém, thì trước tiên là bản thân bạn cuộc đời coi như chẳng làm sao đã, cha mẹ thì nhục nhã, rồi đến người nhà thì xấu hổ. Thậm chí có những cái hành vi làm cho cả dân tộc, nước nhà bị sỉ nhục. Nó lớn đến như thế cơ mà.]

Cuối đời nhà Hán có một học giả tên là Đồng Trác. Đồng Trác sau khi có quyền thế rồi, liền dùng quyền lực để làm loạn. Sau đó rất nhiều người nổi lên để công phạt lại ông ta. Cuối đời Đồng Trác bị rất tệ, gia tộc ông đều bị xử tử, mẹ của ông đã hơn chín mươi tuổi còn phải đến pháp trường để chịu xử tử.

[Xử tử tử bằng cách gì ạ? Tử mã phân thân - bốn con ngựa buộc vào bốn chân tay này xong đánh cho một roi bốn con ngựa nó phi đi bốn góc, thế là toàn bộ cái thân thể này bị xé ra thành bốn mảnh.]

Chúng ta làm con cái nếu như hành vi của chúng ta còn tạo thành nỗi thống khổ lớn như vậy cho cha mẹ, đó thật là phận làm con chưa làm được. Hiện nay, tuy không có cái hình phạt kiểu là “Chu di cứu tộc” nữa, nhưng trong sự nghiệp của chúng ta, nếu như để xảy ra những sai trái thì cũng có khả năng liên lụy đến cả cha mẹ.

Cha mẹ đã khổ cực hơn nửa cuộc đời, đến lúc đó ngay cả lương hưu của họ cũng không được đảm bảo, thậm chí còn có khả năng lúc tuổi già còn phải đến tòa án, lúc đó thì thê lương lắm. Cho nên chúng ta làm con cái, cuộc đời phải có thành tín, phải làm đâu chắc đấy, không thể viển vông, không thực tế, để tạo thành bản thân phạm phải những sai lầm, rồi làm liên lụy đến cả cha mẹ mình. Vì thế, “Đức Hạnh kém, thì cha mẹ tủi”.

2. Là lập thân hành đạo để cha mẹ vẻ vang

[Đó ạ. Giữ gìn đạo đức để cho cha mẹ được an vui. Trước tiên là an vui đã. Thôi tôi chả cần gì, tôi chỉ cần được an vui lúc tuổi già. Lớn hơn này: Lập thân hành đạo để cho cha mẹ được vẻ vang.]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Giả sử, đạo đức chúng ta có thể không ngừng nâng cao, song dùng đức hạnh của chúng ta để tạo phúc cho xã hội, tạo phúc cho nước nhà thì có thể làm được như Hiếu Kinh nói: "*Lập thân hành đạo, dương danh ư hậu thế, dĩ hiển phụ mẫu, Hiếu tri trung dã*". Có nghĩa là: Lập thân hành đạo, rạng danh ở đời sau, làm vẻ vang cho cha mẹ, đó chính là cái đích của Đạo Hiếu.

Làm vẻ vang cho cha mẹ là phải chẳng muốn sau khi cha mẹ qua đời rồi mới hiển thị? Không phải vậy. Trong hiện tại, quý vị còn rất trẻ mà có thể phụng hiếu tốt cho xã hội thì cha mẹ quý vị sẽ nhờ đó mà hãnh diện, vậy thì nửa đời sau của họ trong lòng sẽ được rất an ủi.

[Xin chia sẻ thêm ở chỗ này. Lần trước trong chánh văn “Cha mẹ thích, dóc lòng làm”, Tiến sĩ Thái có kể về một cô gái học Đệ Tử Quy, sau đó cô quyết định về làng và làm một điều gì đấy cho mọi người. Cô liền mua 1 thùng vải, rồi cùng các em trong thôn cùng kính mang đến từng nhà để chia cho các trưởng bối. Các trưởng bối trong thôn đều rất là vui, còn cha mẹ cô rất hãnh diện vì đã có một người con như cô. Cho nên làm sao đây để rạng danh cha mẹ, để cha mẹ lúc nào cũng có thể tự hào là tôi sinh ra người con này không phải là phí hoài. Bạn thấy không ạ? Chẳng cần “Đạo to búa lớn”, là tôi phải làm nên ông nọ bà kia thì cha mẹ tôi mới rạng danh, mà bắt đầu từ những việc rất nhỏ như thế này thôi ạ].

Mạnh Tử có một đoạn nhắc nhở rất quan trọng:

“Thờ ai là chuyện lớn? Thờ cha mẹ là chuyện lớn”. “Sự thực vi đại, sự thân vi đại”, là thờ phụng cha mẹ là đại sự số 1 của đời người.

[Dù rằng cha mẹ có yêu hay ghét thì chúng ta vẫn phải thờ phụng cha mẹ là việc lớn số 1.]

Trong Liệt Nữ truyện của Trung Hoa xưa, có kể về một số trường hợp như mẹ Mạnh Tử, hoặc mẹ ngài Khấu Chuẩn, đã chăm sóc dạy dỗ cho con mình thành tựu, thậm chí là thành Thánh.

Còn ở Việt Nam thì sao ạ? Ở Việt Nam có song thân của Hồ Chủ Tịch, cũng đã quyết tâm để dạy dỗ cho con mình trở thành người công thành danh toại. Khi Người mới 11 tuổi, phụ thân của Người là cụ phó bảng Nguyễn Sinh Sắc đã đổi tên cho Người từ Nguyễn Sinh Cung thành Nguyễn Tất Thành. Theo tôi, chữ “tất thành” ở đây là ý nguyện của cụ Phó Bảng sẽ dạy con mình nhất định phải thành tựu. Và quả nhiên sau này Người đã thành Thánh Nhân.

Tuy nhiên, không phải là không có những bà mẹ ác độc, hoặc ghê gớm, như mẹ của vua Thuấn chẳng hạn, rồi mẹ của Vương Tường, Mẫn Tử Khiên...Thậm chí là cha mẹ của vua Thuấn, khi ông còn chưa tước vị, chỉ toàn tìm cách hại ông, muốn cho ông chết đi. Vậy mà ông vẫn phụng thờ cha mẹ là đại sự số 1.

Thế Cho nên là ngoài cái việc là cha mẹ yêu quý, rồi dạy dỗ chúng ta thành tài. Tốt rồi. Nhưng mà ví dụ không được cha mẹ như thế thì chúng ta lại không thể nói rằng là:

- Tôi coi như không có ông bà.

Không thể như thế được, vẫn phải: “Cha mẹ ghét, vẫn hiếu kính”. Cho nên “Thờ cha mẹ là đại sự số 1 của đời người”.

Chúng ta chuyển sang mục 3 ạ.]

3. Cha mẹ cũng phải giữ gìn thanh danh để không tổn hại con cái

[Nội dung này có 2 ý:

Thứ nhất: Hành vi không hợp đạo đức, tổn hại tới gia đình và con cái

Thứ hai: Hành vi không hợp đạo đức, tổn hại tới dân tộc và quốc gia

Nhỏ là gia đình và con cái. Lớn là Dân tộc và Quốc gia ạ.

Mạnh Tử dạy tiếp:]

“Giữ gì là chuyện lớn? Giữ cái thân là chuyện lớn” - "Thủ thực vi đại, thủ thân vi đại".

Tự lo liệu cho bản thân. "Thủ thân vi đại" - tức là giữ gìn thân thể, danh tiết của bản thân, tuyệt đối không làm những việc trái với đạo đức, trái với pháp luật, làm cho cha mẹ không thể chịu nổi.

Cho nên lúc hành vi của chúng ta không phù hợp với đạo đức thì cha mẹ nhục nhã, người nhà cũng nhục nhã, thậm chí ngay cả thế hệ sau cũng có khả năng bị sỉ nhục.

Thứ nhất: Hành vi không hợp đạo đức, tổn hại tới gia đình và con cái

Ví dụ nói, hiện nay mạng internet quá phát triển, sự giao lưu giữa con người với con người rất thường xuyên. Nếu như không có năng lực phán đoán, lại không có lý trí thì rất có khả năng sẽ phạm phải những việc làm cho mình nuối tiếc suốt đời. Cho nên, giữ thân rất quan trọng.

Hiện nay trong thành thị nói nhiều về chuyện “tình một đêm”. Điều này không chỉ làm cho mình nhục nhã, mà khả năng còn làm cho con cái không ngẩng đầu lên được.

[Bài hôm vừa rồi vừa chia sẻ với các bạn về cái trường hợp “Làm thế nào để hôn nhân bền vững?” Hòa Thượng có nói về hôn lễ của Trung Quốc, thì rất nhiều thủ tục rườm rà, phức tạp. Thế bạn bảo:

- Ui giỏi ôi sao tự nhiên lại rườm rà thế này? Bây giờ tôi chỉ cần đăng ký một cái là xong.

Hòa Thượng bảo: Nhưng mà những cái thủ tục ấy cổ nhân đã nghĩ ra thì không phải không có lý do. Nó rườm rà, phức tạp như thế thì bạn phải hiểu ngay là chuyện hôn nhân này là đại sự. Không có phải là câu chuyện của riêng hai người, mà đây là của hai gia đình, hai dòng tộc. Không phải bảo:

- Ôi tôi thích cô này thì tôi lấy cô này.

Bố mẹ bảo:

- Không được!

Thì lại bảo là sao ạ?

- Thế bố mẹ lấy cho bố mẹ đi.

Không phải thế. Mà phải hiểu đây là việc đại sự, đây là việc lớn của hai gia đình, hai dòng tộc.

Vậy thì phải chọn lựa rất cẩn thận. Đến khi chọn lựa cẩn thận rồi, lấy nhau rồi thì không có dễ dàng mà lại bỏ nhau được. Vì bỏ một cái là: “Thôi chết

rồi, đây là chuyện của hai dòng tộc, chết rồi bây giờ ăn nói thế nào đây?”. Cuối cùng lại suy đi nghĩ lại, cuối cùng lại không dám. Đây, nói thứ nhất là về các cái thủ tục hôn nhân.

Thứ hai, Hòa Thượng bảo: Truyền thông tuyệt không được phát đi những cái truyện gọi là sắc tình bạo dục.

“Tôi mất công để tôi chọn mãi rồi, gọi là lấy vợ kén tông, lấy chồng kén giống, tôi chọn mãi rồi. Thầy Thái dạy tôi đã phải tuân theo hết rồi. Nào là tình yêu là sự cảm nhận, rồi tình yêu không có phải sét đánh, rồi là phải quan sát hành vi về làm việc của đối phương, phải chí đồng đạo hợp. Tôi xem hết rồi. Bây giờ tôi lấy được 1 cô vợ cũng kha khá, hoặc 1 anh chồng cũng tạm tạm rồi. Thế bây giờ truyền thông thường xuyên phát đi những cái gọi là chương trình sắc tình bạo dục, đặc biệt là sex. Thế là cuối cùng làm cho vợ chồng coi như là ly hôn, vì sao ạ? Vì là rất nhiều người lại đi vào cái chuyện tình một đêm.

Câu chuyện hôm trước chia sẻ với các bạn đây ạ. Cô này đi tình một đêm, anh chồng hôm ấy cũng lợ mọ đi vào mạng Internet, thì nhìn thấy: “Ui thôi chết, đây đúng vợ mình”. Mặc dù quảng cáo che mặt hết rồi. Thế nhưng mà cái hình dáng này là vợ tôi, không thể nào là của ai khác. Với thứ hai là cái bộ móng chân móng tay này cô ấy vừa làm ngày hôm qua, không nhầm được. Thế là anh chàng giả vờ cũng hẹn hò trên đây, cô này tưởng thật, bắt vào nhau, hẹn nhau ra khách sạn tình một đêm thì gặp đúng chồng mình. Thế là anh này bắt quả tang, anh ta túm cổ áo cô này, lôi xềnh xệch về quảng vào nhà bố mẹ vợ:

- Tôi giả cho ông bà cái đứa con mất dạy này. Từ đây trở đi tình một đêm, tình hai đêm, tình nghìn đêm, tôi cũng không cần nữa.

Đuổi thẳng.

Cô vợ này khóc than xin lỗi, sám hối mãi, nhưng anh chồng nhất định không, đuổi thẳng.

Thế thì đây là vì cái nguyên nhân gì? Mất công chọn lựa thế rồi, thế nhưng mà vì truyền thông cứ phát những cái sắc tình bạo dục hết. Mà Hòa Thượng nói là tuyệt đối không phát đi những cái tiêu cực, sắc tình bạo dục này là tuyệt đối không, thế phải giúp cho người ta cái môi trường cho nó đỡ ô nhiễm.

Cho nên Thầy Thái mới phải dặn là gì ạ? Cha mẹ phải giữ gìn thanh danh để không tổn hại cho con.

Thế một hôm đi vui về bạn bè, thôi thôi tắc lưỡi, giữ được đến mười năm rồi, tôi ví dụ đây ạ. Hôm nay được bổ nhiệm làm Vụ trưởng, thế là mọi người đi chúc mừng, cũng gọi là tu mãi rồi bây giờ một buổi thôi, vì mình đi như thế là nhiếp thọ chúng sinh. O, trong đầu còn nghĩ thế nữa chứ. Mình sẽ thuyết pháp cho chúng sinh. Thế đến nơi, lúc mời ăn xong mời uống rượu, một cốc, hai cốc, ba cốc xong say túy lúy ra. Thế là các em chân dài ra, thế là lúc ấy say không kiềm chế được nữa, thế là thôi, cuối cùng thành là gọi là tình một đêm.

Thứ nhất là về có khi mang thêm bệnh về nhà đã đành. Thứ hai là đến lúc vợ con nó biết được thì nó đuổi thẳng. Đó là còn làm cho con cái không ngẩng đầu lên được.

Cho nên phải làm sao đây là từng giây từng phút, bạn đã học đạo rồi, bạn phải quán sát mình, bạn phải kiểm soát mình, bạn phải kiềm chế được mình. Thầy Thái đã nói bạn có hai cái pháp bảo để từ chối, không đi đến những cái chỗ đấy. Một là gì ạ? Vâng ạ, một là cha mẹ. Hai là vợ con.]

Cho nên bản thân chúng ta phải cẩn thận hành động lời nói, không thể tự chuốc nhục vào thân. Kỳ thật, vì sao người ta lại phạm phải sai lầm như vậy? Trong nam giới, có lẽ là do quá buông thả dục vọng. Đó là do từ nhỏ không có chí hướng, cho nên cuộc đời chỉ biết hưởng lạc làm hư hỏng bản thân.

Vì thế phải làm sao cho con trẻ có chí hướng thì nó sẽ không bị xã hội làm cho ô nhiễm, làm ảnh hưởng.

Còn những người phụ nữ thì sao? Cũng phạm phải sai lầm như vậy. Rất nhiều người vì ái mộ hư vinh, [đấy] tức là thích những cái trống rỗng, vẻ vang không thực. Ái mộ hư vinh thì rất thích nghe những lời nói ngon ngọt.

[Đấy nó khen cho một tí, thế là thích quá tưởng mình gọi là thánh nữ đây, là tiên nữ đây, thế rồi đủ thứ. Thế là sa ngã.]

Cho nên rất nhiều đàn ông tâm địa bất lương, họ dùng những lời ngon tiếng ngọt có khả năng làm cho người phụ nữ này bước vào con đường sai trái. Cho nên bản thân chúng ta phải phản tỉnh, không thể phạm phải những sai lầm như vậy.

[Chúng ta kết thúc ý thứ nhất: Hành vi không phù hợp đạo đức sẽ tổn hại tới bản thân gia đình và con cái. Ngày mai chúng ta sẽ tiếp tục chánh văn 5.4: “Đức hạnh kém cha mẹ tồi” này.]

Chúng ta chỉ còn 1 phần nhỏ nữa thôi, đó là: Hành vi không phù hợp đạo đức có thể tổn hại tới dân tộc, quốc gia.]

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]
